

סיינטולוגיה

הפיכת העולם למקום טוב יותר

סיינטולוגיה, אשר נוסדה ופותחה על-ידי ל. רון האברד, היא פילוסופיה דתית יישומית שמציעה נתיב מדויק שדרכו כל אדם יכול לזכות שוב באמת ובפשטות של עצמיותו הרוחנית.

סיינטולוגיה מורכבת מאקסיומות ספציפיות שמגדירות את הגורמים והעקרונות המצויים בבסיסו של הקיום, ומתחום נרחב של תצפיות במדעי הרוח, מאגר פילוסופי שחל למעשה על החיים בכללותם.

מאגר נרחב זה של ידע הביא לידי שני יישומים של הנושא: ראשית, טכנולוגיה עבור האדם לשם הגברת מודעותו הרוחנית והשגת החופש שאחריו חיפשו הרבה תורות פילוסופיות גדולות; ושנית, מספר רב של עקרונות יסוד שבהם בני אדם יכולים להשתמש לשם שיפור חייהם. למעשה, ביישום שני זה, סיינטולוגיה מציעה לא פחות מאשר שיטות מעשיות לשיפורו של כל היבט של קיומנו – אמצעים ליצירת דרכים חדשות לחיים. ומכאן בא החומר שאתה עומד לקרוא.

הנתונים המוצגים כאן, אשר לוקטו מתוך כתביו של ל. רון האברד, מהווים רק אחד מן הכלים שניתן למצוא ב'ספר העזר של סיינטולוגיה'. ספר העזר, שמהווה מדריך מקיף, מכיל יישומים רבים של סיינטולוגיה שבהם ניתן להשתמש על מנת לשפר תחומים רבים אחרים בחיים.

בחוברת זו, העורכים הוסיפו לנתונים מבוא קצר, תרגילים מעשיים ודוגמאות של יישום מוצלח.

באפשרותך להשיג קורסים נוספים להגברת הבנתך וחומרים נוספים להרחבת הידע שלך בארגון או במרכז של סיינטולוגיה הקרובים אליך. רשימות כתובות ניתנות להשגה ב-www.scientology.org

תופעות חדשות רבות בנוגע לאדם ולחיים מתוארות בסיינטולוגיה, ולפיכך אתה עלול להיתקל בעמודים אלה במונחים שאינם מוכרים לך. מונחים אלה מתוארים בפעם הראשונה להופעתם בטקסט וכן במילון המונחים בסוף החוברת.

סיינטולוגיה מיועדת לשימוש. זוהי פילוסופיה מעשית, דבר-מה שהאדם עושה. על-ידי שימוש בנתונים האלה, אתה יכול לשנות מצבים.

מיליוני אנשים, שרוצים לעשות משהו בנוגע למצבים שהם רואים סביבם, יישמו את הידע הזה. הם יודעים שניתן לשפר את החיים. והם יודעים שסיינטולוגיה פועלת.

השתמש במה שתקרא בעמודים אלה על מנת לעזור לעצמך ולאחרים, וגם אתה תדע זאת.

כנסיית הסיינטולוגיה הבין-לאומית

חשוב לרגע על הדבר הבא: במהלך כל שנות לימודיך, האם מישהו אי פעם לימד אותך איך ללמוד משהו?

כיום, אנשים מסיימים את בית-הספר ואינם מסוגלים לקרוא או לכתוב ברמה מספקת כדי להחזיק משרה או להתמודד עם החיים. זוהי בעיה אדירה. הבעיה אינה שאי אפשר ללמוד נושאים כלשהם; מה שלא מלמדים הוא איך ללמוד. זהו השלב החסר בכל הקניית השכלה.

ל. רון האברד מילא חלל זה בספקו את הטכנולוגיה הראשונה והיחידה של איך ללמוד. הוא גילה את החוקים שעליהם מבוססת הלמידה ופיתח שיטות מעשיות שכל אחד יכול ליישמן. הוא קרא לנושא זה "טכנולוגיית הלמידה".

טכנולוגיה זאת מעניקה הבנה על יסודות הלמידה ומספקת דרכים מדויקות להתגבר על כל המלכודות שאדם יכול להיקלע להן במהלך הלמידה.

טכנולוגיית הלמידה היא לא קריאה מהירה או תכסיסי זיכרון. לא הוכח ששיטות אלה מעלות את יכולתו של אדם להבין את מה שהוא למד או להעלות את ידיעת הקרוא וכתוב שלו. טכנולוגיית הלמידה מראה איך אדם לומד כדי להבין נושא מסוים כדי שהוא יוכל ליישם אותו.

בחוברת זו כלול רק חלק קטן מהמאגר המלא של טכנולוגיית הלמידה שפותחה על-ידי מר האברד. אף על פי כן, סקירה קצרה זאת מכילה יסודות שבהם תוכל להשתמש כדי ללמוד ביעילות רבה יותר. בעזרת טכנולוגיה זאת, כל אחד יכול ללמוד כל נושא. ■

לשם מה ללמוד?

כל הדגש ששמים על חינוך בחברה שלנו, מפליא לגלות שמעולם לא היתה קיימת טכנולוגיה אמיתית של למידה או טכנולוגיה של השכלה. הדבר נשמע כמו הצהרה מאוד דחוקה אך זוהי אמת. היתה טכנולוגיית בית-ספר אבל לא היה לה קשר רב ביותר עם השכלה. היא היתה מורכבת מהטכנולוגיה של איך אתה הולך לבית-הספר, ואיך מלמדים אותך ואיך אתה נבחן, אבל לא היתה קיימת כל טכנולוגיה לשמה של השכלה או של למידה. בהיעדר טכנולוגיה כזו, אנשים נתקלים בקשיים להשיג את שאיפותיהם. לידיעה איך ללמוד יש חשיבות חיונית עבור כל אחד.

החלון הקטן הראשון שיש לפתוח על מנת להתחיל בלמידה הוא הנכונות לדעת. אם חלון זה נשאר סגור, אזי אתה עלול להיכנס לדברים כגון שיטת למידה לגמרי מכנית, מילה במילה, שלא תסתכם לכלל ידע כלשהו. שיטה כזו רק מייצרת בוגרים אשר אולי יכולים לדקלם עובדות כמו תוכי, אך אין להם כל הבנה ממשית או יכולת לבצע דבר כלשהו עם מה שלימדו אותם.

מהי המטרה, אם כן, שלשמה אדם לומד? עד שתבהיר זאת, לא תוכל, למעשה, להפוך זאת לפעילות שנעשית בתבונה.

יש תלמידים שלומדים לבחינה. התלמיד חושב בלבו "איך אני אקיא את החומר כשאני אשאל שאלה מסוימת? איך אני אעבור את הבחינה?" זו שטות גמורה, אך לדאבונו זה מה שתלמידים רבים עשו באוניברסיטה.

קח את האדם שבנה בתים במשך זמן רב, ויום אחד הוא מקבל עוזר שזה עתה עבר הכשרה באוניברסיטה לבנות בתים. הוא משתגע! הבחור שעבר הכשרה בצורה אקדמית למד את הנושא במשך שנים, ועם זאת אינו יודע עליו דבר. והבחור המעשי אינו יודע מדוע זה המצב.

הסיבה היא שהבחור שפשוט עבר את האוניברסיטה, למד את כל החומרים שלו כדי שהוא יוכל להיבחן עליהם; הוא לא למד אותם כדי לבנות בתים. הבחור שהיה בשטח בצורה מעשית, אינו בהכרח טוב יותר בטווח הארוך, אבל הוא בהחלט מסוגל להביא לבנייתם של בתים, משום שכל הלמידה שלו מושתתת על "איך אני יכול ליישם את זה בבניית בתים?" בכל פעם שהוא לוקח ליד פרסומת או ספרות או כל דבר אחר, הוא שואל את השאלה במשך כל קריאתו, "איך אני יכול ליישם את זה על מה שאני עושה?"

זהו ההבדל הבסיסי והחשוב בין למידה מעשית לבין למידה אקדמית.

זוהי הסיבה לכך שיש אנשים שנכשלים בעיסוק המעשי אחרי שהם מקבלים תעודה.

במקום להסתכל על הנתונים ולחשוב "האם זה הולך להיות בבחינה?" כדאי לאדם הרבה יותר לשאול את עצמו "איך אני יכול ליישם את החומר הזה?" או "איך אני באמת יכול להשתמש בכך?"

בעשותו כך, האדם יפיק הרבה יותר מתוך מה שהוא לומד ויהיה מסוגל להפיק תועלת של ממש ממה שהוא לומד.

התלמיד שיודע הכל על כך

בנושא רכישת הידע עצמו, הנתון הראשון שיש ללמוד והמכשול הראשון שיש להתגבר עליו הוא: אינך יכול ללמוד נושא אם אתה חושב שאתה יודע עליו הכל מלכתחילה.

תלמיד שחושב שהוא יודע את כל מה שיש לדעת על נושא מסוים לא יהיה מסוגל ללמוד בו כלום.

ייתכן שהאדם כבר מכיר את הנושא מניסיון קודם, והיות שהוא נחל הצלחה באותו תחום יש לו כעת תחושה שהוא יודע על כך הכל. אם אדם כזה ייקח לאחר מכן קורס באותו נושא, הוא ילמד דרך מסך של "אני יודע על כך הכל".

עם מכשול כזה בדרכו, האדם יכול למצוא עצמו תקוע לגמרי בלימודיו ולא להתקדם הלאה.

דבר זה נכון לגבי תלמיד שלומד כל נושא.

אם אדם יכול להחליט שהוא לא יודע עדיין את הכל על נושא מסוים, ויכול לומר לעצמו "הנה משהו שאפשר ללמוד, בוא נלמד אותו", הוא יוכל להתגבר על המכשול הזה ויהיה מסוגל ללמוד.

זהו נתון חשוב מאוד עבור כל תלמיד. אם הוא מבין את זה ויכול ליישם אותו, אזי חלון הכניסה לידע פתוח בפניו לרווחה.

מחסומים ללמידה

כדי להיות תלמיד מצליח יש צורך, עם זאת, ביותר מאשר רק נכונות ללמוד. המלכודות קיימות, ותלמידים צריכים לדעת איך ללמוד בצורה יעילה כדי להתגבר עליהן.

התגלה שישנם שלושה מחסומים מוגדרים שיכולים לחסום את יכולתו של אדם ללמוד, ובכך את יכולתו לרכוש השכלה. מחסומים אלה מייצרים למעשה סדרות שונות של תגובות גופניות ומנטליות.

אם אדם יודע ומבין מהם המחסומים הללו ואיך לטפל בהם, יכולתו ללמוד ולרכוש ידע תגדל במידה רבה.

המחסום הראשון: היעדר מאסה

בטכנולוגיית הלמידה, אנחנו מתייחסים למאסה ולמשמעות של נושא. ב-מאסה אנו מתכוונים לחפצים הפיזיקליים הממשיים, הדברים בחיים. המשמעות של נושא היא פשר הנושא או הרעיונות או התיאוריה שלו.

הניסיון להעניק למישהו השכלה בהיעדר המאסה שבה הטכנולוגיה מעורבת מקשה על התלמיד.

אילו למדת על טרקטורים, המאסה תהיה הטרקטור. היית יכול ללמוד ספר לימוד שעוסק כולו בטרקטורים, איך להפעיל את ההגאים, הסוגים השונים של אביזרים נלווים שבהם ניתן להשתמש – במילים אחרות, את כל המשמעות – אך האם אתה יכול לתאר לעצמך כמה מעט תבין אם מעולם לא ראית למעשה טרקטור?

היעדר מאסה כגון זה יכול למעשה לגרום לתלמיד להרגיש מעוּד. הוא יכול לגרום לו להרגיש כפוף, מעין מסוחרר, מעין "מת", משועמם ומרוגז.

צילומים או סרטים יכולים להיות לעזר מאחר שהם מייצגים הבטחה או תקווה למאסה. אך אם אדם לומד על טרקטורים, הדף המודפס והמילה המדוברת אינם תחליף לטרקטור ממשי!

הקניית השכלה לאדם על מאסה שאיננה ברשותו ושאננה ניתנת להשגה, יכולה להפיק כמה תגובות פיזיולוגיות לא נוחות ומסיחות את הדעת.

אם ניסית ללמד אדם הכל על טרקטורים, אך לא הראית לו שום טרקטורים או אפשרת לו לחוות את המאסה של טרקטור, הוא ימצא עצמו לבסוף עם פנים שמרגישות מעוכות, עם כאבי ראש ועם הרגשה מוזרה בבטנו. הוא ירגיש מסוחרר מעת לעת ולעתים קרובות עיניו יכאבו.

תלמידים בכל גיל יכולים להיתקל במחסום הזה. הבה נאמר שיוסי הקטן מתקשה נורא בחשבון בבית-הספר. אתה מגלה שהיתה לו בעיה בחשבון שהיתה קשורה לתפוחים, אבל מעולם לא היו לו שום תפוחים על השולחן שלו כדי שהוא יוכל לספור אותם. תן לו כמה תפוחים ותן לכל אחד מהם מספר. עכשיו יש לפניו מספר תפוחים – זה כבר לא מספר תיאורטי של תפוחים.

הנקודה היא שאתה יכול למצוא שהמקור לבעיה של יוסי הוא היעדר מאסה, ולפתור זאת בכך שתספק את המאסה; או שתוכל לספק עצם כלשהו או תחליף סביר.

מחסום זה ללמידה – הלמידה של דבר-מה מבלי שהמאסה שלו תהיה אי פעם בקרבת מקום – מפיק את התגובות האלה, אשר ניתנות לזיהוי בבירור.

הטיפול בחוסר מאסה

מאחר שלא לכל מי שלומד ישנה המאסה לשמה בהישג יד, פותחו כלים שימושיים לטיפול בחוסר מאסה. כלים אלה נכללים בנושא של הדגמה.

המילה 'הדגמה' באנגלית – demonstration, מקורה במילה הלטינית demonstrare: "להצביע על, להמחיש, להוכיח".

המילון Chambers Twentieth Century Dictionary מכיל את ההגדרה הבאה של "demonstrate [להדגים]": "ללמד, להסביר בפירוט או להציג באמצעים מעשיים".

כדי לספק את המאסה, התלמיד יעשה הדגמה. דרך אחת להשיג זאת היא בעזרת "ערכת הדגמה". "ערכת הדגמה" מורכבת מכל מיני חפצים קטנים, כגון פקקי שעם, מכסים, מהדקי נייר, מכסי עטים, גומיות וכו'. תלמיד יכול להשתמש בערכת הדגמה כדי לייצג את הדברים שהוא לומד ולהיעזר בה כדי להבין את הרעיונות.

*הדגמת מושג בעזרת מגוון פריטים מוסיפה מאסה למה שאדם לומד.
דבר זה מגביר הבנה.*

אם תלמיד נתקל בדבר-מה שהוא לא היה מסוגל לתפוס עד הסוף,
הדגמת הרעיון בעזרת ערכת הדגמה תסייע לו להבין זאת.

בעזרת ערכת הדגמה ניתן להדגים כל דבר: רעיונות, חפצים, יחסי גומלין
או איך משהו פועל. האדם פשוט משתמש בחפצים הקטנים האלה כדי לייצג
את החלקים השונים של משהו שעליו הוא לומד. אפשר להזיז את החפצים
בהתייחסותם זה לזה כדי להראות את הטכניקות והפעולות של מושג מסוים.

אמצעי נוסף של הדגמת דבר-מה הוא באמצעות רישום סקיצות.

אדם שיושב ליד שולחן עבודתו במשרד ומנסה למצוא פתרון לדבר-מה,
יכול לקחת נייר ועיפרון, ועל-ידי רישום סקיצות או שרטוט גרפים של הדבר
שעליו הוא עובד, הוא יכול להשתלט עליו.

קיים כלל האומר: **אם אינך יכול להדגים משהו בשני ממדים – לא תפסת
אותו כראוי.** זהו כלל שרירותי – המבוסס על כושר שיפוט או על שיקול דעת –
אך הוא מאוד בר-ביצוע.

רישום סקיצות עוזר לאדם למצוא פתרונות לדברים.

כלל זה נמצא בשימוש בהנדסה ובארכיטקטורה. אם הדבר אינו ניתן לפתרון בפשטות ובבהירות בשני ממדים, אזי משהו לא בסדר, ולא ניתן יהיה לבנותו.

רישום סקיצות והצגת הדבר בשני ממדים מהווים חלק מההדגמה וממציאת הפתרון לדבר-מה.

האמצעי השלישי לספק מאסה כדי להבהיר עקרונות הוא באמצעות השימוש בפלסטלינה כדי לבצע הדגמת פלסטלינה של עיקרון או מושג.

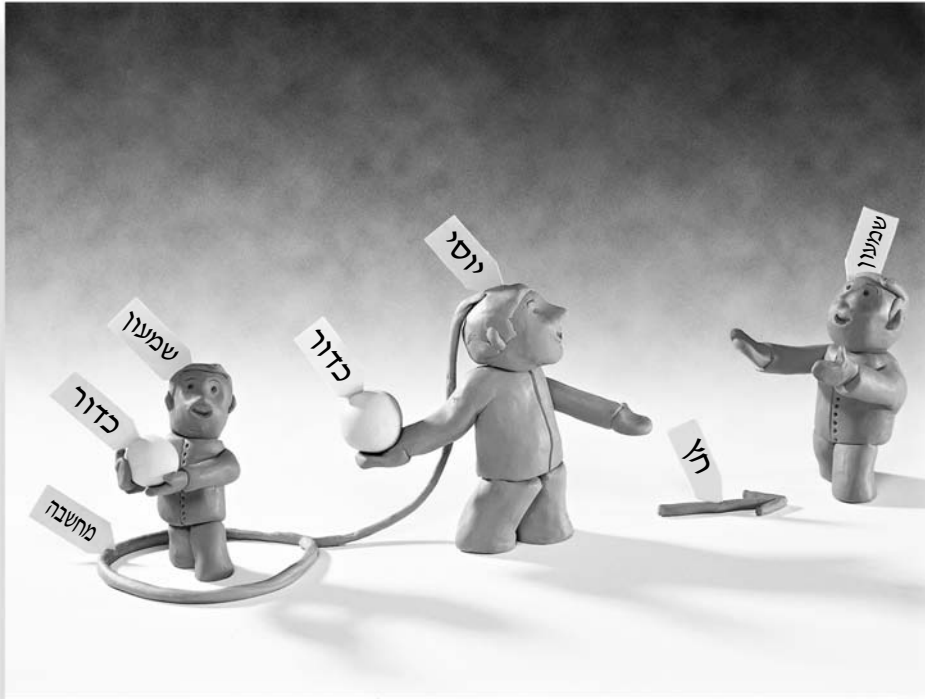
התכלית של הדגמת פלסטלינה היא:

1. להפוך את החומרים הנלמדים לממשיים עבור התלמיד.

2. להקנות איזון הולם בין מאסה למשמעות.

3. ללמוד את התלמיד ליישם.

התיאוריה כולה שעומדת בבסיסן של הדגמות פלסטלינה היא שהן מוסיפות מאסה.

ניתן להדגים בפלסטלינה חפצים, פעולות, מחשבות, רעיונות, מערכות יחסים או כל דבר אחר.

תלמיד זקוק למאסה כדי להבין דבר-מה. בלעדיה, יש לו רק מחשבות או מושגים שעולים בראשו. כאשר ניתנת לו המאסה, הוא יכול לפתור את הנקודה משום שיש לו מאסה, ומרחב שבו הוא יכול, אזי, לתאר לעצמו את המושג שהוא לומד.

הדגמות בערכת הדגמה פועלות גם הן על עיקרון זה, אלא שהדגמת פלסטלינה מייצגת את הדבר המודגם בצורה נאמנה יותר למקור ומספקת יותר מאסה.

כל תלמיד יכול להשתמש בפלסטלינה כדי להדגים פעולה, הגדרה, חפץ או עיקרון. הוא יושב ליד שולחן שעליו ערוכים צבעים שונים של פלסטלינה לשימוש. הוא מדגים את החפץ או העיקרון בפלסטלינה, כשהוא שם תווית על כל חלק. הפלסטלינה מראה את הדבר. זה לא סתם גוש פלסטלינה עם תווית שתקועה בו. פיסות נייר קטנות ישמשו כתוויות.

לדוגמה, נאמר שהתלמיד רוצה להדגים עיפרון. הוא מכין גליל דק של פלסטלינה שמוקף בשכבה נוספת של פלסטלינה – כשהגליל הדק בולט מעט החוצה מקצה אחד. על הקצה השני מורכב גליל קטן מפלסטלינה. אל הגליל הדק תוצמד תווית של "גרפיט". אל השכבה החיצונית תוצמד תווית של "עץ". אל הגליל הקטן תוצמד תווית של "מחקה".

פשטות היא מילת המפתח.

כל דבר ניתן להדגמה בעזרת פלסטלינה אם האדם עובד עליו. ורק בכך שעובדים על איך להדגים זאת או ליצור זאת בפלסטלינה ובתוויות, הדבר יביא להבנה מחודשת.

במשפט "איך אני מציג את זה בפלסטלינה?" גלום סוד ההוראה. אם אדם יכול להציג את זה בפלסטלינה, הוא מבין את זה. אם הוא אינו יכול לעשות זאת, הוא באמת אינו מבין מהו הדבר. לכן פלסטלינה ותוויות עובדות רק אם המונח או הדברים מובנים באמת. ועיבודם בפלסטלינה מביא להבנתם.

אמנות איננה המטרה בעבודה בשולחן פלסטלינה. הצורות הן גסות.

יש להצמיד תווית אל כל פריט נפרד שנעשה בהדגמת פלסטלינה, ולא משנה עד כמה התווית גסה. בדרך כלל התלמידים מכינים תוויות מפיסות נייר או מקרטון דק וכותבים עליהן בעט כדורי. בעת הכנת התוויות, יש ליצור בצד האחד קצה מחודד כדי להקל על נעיצת התווית בתוך הפלסטלינה.

התהליך אמור להתבצע כך: תלמיד מכין פריט אחד, מצמיד אליו תווית, מכין פריט נוסף, מצמיד אליו תווית, מכין פריט שלישי ושם עליו תווית, וכן הלאה, ברצף. הדבר נובע מהנתון שלפיו למידה אופטימלית דורשת איזון שווה בין מאסה לבין משמעות, וכן שכמות רבה מדי של האחת ללא השנייה יכולה לגרום לתלמיד לחוש ברע. אם תלמיד יוצר את כל המאסות של הדגמתו בבת אחת, מבלי לשים עליהן תוויות, הוא יושב שם כשכל אותן משמעויות נערמות במיינד שלו, במקום לרשום כל אחת מהן (בצורה של תווית) עם התקדמותו. הנוהל הנכון הוא לשים תווית על כל מאסה תוך כדי התקדמות.

ניתן לייצג כל חפץ, עיקרון או פעולה בעזרת חתיכת פלסטלינה ותווית. חלקי המאסה נעשים בפלסטלינה, חלקי המשמעות או המחשבה – בעזרת תווית.

כיווני זרימה או תנועה מצוינים בדרך כלל בחצים קטנים. את החץ ניתן להכין מפלסטלינה, או שניתן להכינו כתווית מסוג אחר. דבר זה יכול להפוך להיות חשוב. היעדר נתונים בהדגמה לגבי מה הולך ולאן או מה זורם ולאן יכול לגרום לכך שההדגמה לא תהיה ניתנת לזיהוי.

כאשר תלמיד מעבד
משהו ומבטא אותו
בצורה גשמית, הדבר
יכול לעזור רבות
להבנתו.

הדגמות פלסטלינה חייבות להיות גדולות. אחת המטרות של הדגמות פלסטלינה היא להפוך את החומר הנלמד לממשי עבור התלמיד. אם הדגמת פלסטלינה של תלמיד היא קטנה (מאסה מעטה), היא עלולה שלא להיות ממשית במידה מספקת עבור האדם. הדגמות פלסטלינה גדולות הן מוצלחות יותר במונחים של הגברת הבנתו של התלמיד.

הדגמת פלסטלינה שבוצעה היטב, שאכן מדגימה באמת, תיצור שינוי נהדר בתלמיד. והנתונים יישארו חקוקים בזיכרונו.

בכל פעילות חינוכית יש להשתמש בחופשיות בכל אחת משלוש השיטות האלה של טיפול בהיעדר מאסה – שימוש בערכת הדגמה, רישום סקיצות והדגמות פלסטלינה. הן יכולות ליצור הבדל גדול ברמת הלימוד של התלמיד וברמת יכולתו ליישם את מה שהוא למד.

המחסום השני : מדרג תלול מדי

מדרג הוא גישה הדרגתית למשהו, הנעשה צעד אחר צעד, שלב אחר שלב, כשכל צעד או שלב בפני עצמו ניתן להשגה בקלות – כך שלבסוף ניתן לבצע בקלות יחסית פעילויות מורכבות וקשות. המונח מדרג מתייחס גם לכל אחד מן הצעדים שנקטים בגישה מעין זאת.

כאשר אדם נתקל במדרג תלול מדי בעת שהוא לומד נושא, נגרמים כתוצאה מכך מעין בלבול או טשטוש (מצב של התנוודדות או אי-יציבות מבחינה מנטלית). זהו המחסום השני ללמידה.

הפתרון למדרג תלול מדי הוא להיכנס בשלב נמוך יותר במדרג. גלה מתי האדם לא היה מבולבל בקשר למה שהוא למד, ולאחר מכן גלה איזו פעולה חדשה הוא לקח על עצמו לבצע. גלה מה הוא חשב שהוא הבין היטב ממש לפני שהוא נעשה מבולבל לגמרי.

אך זוג גלגלי עזר מאפשר לו להתקדם.
זהו מדרג מתאים.

למידה כיצד לרכב על אופניים היא
לעתים קרובות מדרג גבוה מדי לילד.

אתה תגלה שיש משהו באיזור הזה – בחלק שהוא חשב שהוא הבין היטב – שהוא לא ממש הבין.

כשדבר זה מובהר, התלמיד יוכל לשוב ולהתקדם.

כאשר נמצא שאדם מבולבל נורא בנוגע לפעולה השנייה שהוא היה אמור לדעת או לעשות, ניתן להניח בביטחון שהוא מעולם לא ממש הבין את הפעולה הראשונה.

מחסום זה ניכר ביותר בתחום העשייה – ביצוע פעולה או פעילות מסוימת – ומתייחס בעיקר אליו, בניגוד ללימוד אקדמי או אינטלקטואלי בלבד.

המחסום השלישי – והחשוב ביותר: המילה שאינה מובנת כהלכה

המחסום השלישי והחשוב ביותר ללמידה הוא המילה שאינה מובנת כהלכה. מילה שאינה מובנת כהלכה היא מילה שאינה מובנת או שהיא מובנת בצורה לא נכונה.

קבוצה שונה לגמרי של תגובות פיסיוולוגיות יכולה להתרחש כאשר אדם חולף בקריאה על פני מילים שהוא אינו מבין. המשכת הקריאה מעבר למילה שלא הובנה גורמת לאדם תחושה ברורה שהכל מחוק מהזיכרון או להרגשת תשישות.

הרגשה של "לא-שם" ומעין היסטריה עצבנית (מתח מופרז) יכולה לבוא בעקבות זאת.

הבלבול או חוסר היכולת לתפוס או ללמוד מופיעים אחרי מילה שלא היתה מוגדרת ומובנת לאדם.

המילה שאינה מובנת כהלכה חשובה הרבה יותר משני המחסומים האחרים. המילה שאינה מובנת כהלכה קובעת כישרון וחוסר כישרון; זה הדבר שפסיכולוגים ניסו לבחון במשך שנים מבלי לזהות מהו.

היא המקור היחיד לקשיי למידה רבים. למידה מעבר למילים שאינן מובנות כהלכה מגוון כה רחב של השפעות מנטליות, עד כי היא עצמה מהווה את הגורם העיקרי הקשור בטיפשות ובמצבים בלתי רצויים רבים אחרים.

אם לאדם לא היו מילים שאינן מובנות כהלכה, אזי כישרונו עשוי היה להיות או לא להיות קיים, אך העשייה שלו באותו נושא תהיה קיימת.

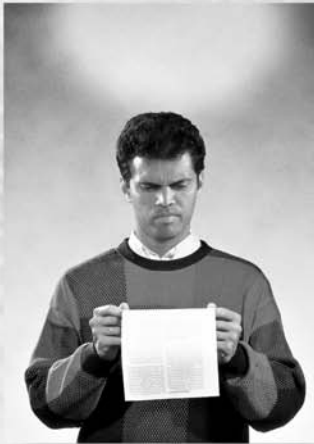
קיימות שתי תופעות ספציפיות אשר נובעות ממילים שאינן מובנות כהלכה.

תופעה ראשונה

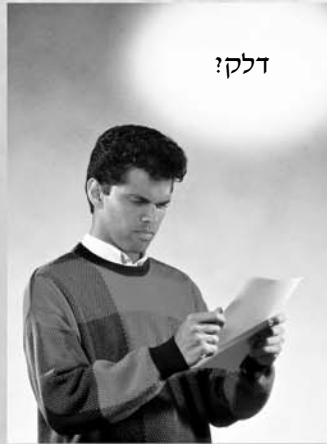
כאשר תלמיד אינו מבין מילה, הקטע שבא מיד אחרי אותה מילה יהיה מחוק מזיכרונו.

תוכל תמיד לאתר את המילה ממש לפני המקום המחוק, לדאוג שהיא תובן ולגלות באורח פלא שהאיזור בחומר הלימוד שאתה לומד שלפני כן היה מחוק, כעת אינו מחוק.

זהו מעשה קסמים אמיתי.

... הקטע אחרי המילה שאינה מובנת כהלכה יהיה מחוק מזיכרונו. המילה שאינה מובנת כהלכה היא המחסום החשוב ביותר ללמידה מוצלחת.

... ועובר על פני מילה שבשבילה אין לו כל הגדרה ...

כשאדם קורא עמוד ...

האם התנסית אי פעם במצב שבו הגעת לסופו של עמוד והבנת לפתע שאינך יודע מה קראת? במקום כלשהו מוקדם יותר באותו עמוד חלפת על פני מילה שלא היתה לך עבורה כל הגדרה, או שהיתה לך הגדרה לא נכונה עבורה.

הנה דוגמה: "התברר שעם רדת נשף הילדים היו שקטים יותר, ובהיעדרו הם היו מלאי חיים הרבה יותר". מה שקורה הוא שאתה חושב שאינך מבין את הרעיון כולו, אך אי-היכולת להבין נובעת כולה מהמילה האחת שלא יכולת להגדיר, נשף, שמשמעותה דמדומים או חשכה.

תופעה שנייה

הגדרה שאינה מובנת כהלכה או הגדרה שהאדם לא תפס או מילה לא מוגדרת יכולות אפילו לגרום לאדם לוותר על למידת נושא כלשהו ולעזוב קורס או שיעור. עזיבה באופן זה נקראת נטישה.

כולנו הכרנו אנשים שהתחילו בהתלהבות מסלול לימודים מסוים רק כדי לגלות מאוחר יותר שהאדם נשר מהלימודים משום שזה היה "משעמם" או "זה לא מה שהם חשבו שזה יהיה". הם רצו ללמוד מיומנות או ללכת ללימודי

ערב ולקבל את התעודה שלהם, אך מעולם לא התמידו. לא משנה עד כמה התירוצים שלהם סבירים, העובדה היא שהם עזבו את הנושא או עזבו את הקורס. זוהי נטישה. אדם נוטש רק בשל סיבה עיקרית אחת – המילה שאינה מובנת כהלכה.

אדם אינו נוטש בהכרח בגלל המחסומים האחרים ללמידה – חוסר מאסה או מדרג תלול מדי. מחסומים אלה פשוט גורמים לתופעות פסיכולוגיות. אך המילה שאינה מובנת כהלכה יכולה לגרום לתלמיד לנטוש.

קיים רצף פעולות מוגדר שמופיע בעקבות מילה שאינה מובנת כהלכה:

כאשר מילה אינה נתפסת, התלמיד נכנס לאחר מכן לחוסר הבנה (מחיקה מהזיכרון) של דברים שמופיעים מיד אחרי כן. בעקבות זאת מופיע הפתרון של התלמיד למצב של המחיקה מהזיכרון, שהוא להבדיל את עצמו מכך – משמע להפריד את עצמו מכך ולהימנע ממעורבות עם הדבר.

כעת כשהתלמיד נפרד מהאיזור שהוא למד, לא ממש אכפת לו מה הוא עושה בקשר לנושא או בקשר לדברים או לפעילויות שקשורים אליו. זוהי הגישה – היותו נפרד או שונה מהנושא – שמופיעה לפני ביצוע משהו מזיק למשהו או למישהו.

לדוגמה, תלמיד בבית-ספר שחלף על פני מילים שאינן מובנות כהלכה בקורס, לא יהיה אכפת לו מה קורה בכיתה, הוא קרוב לוודאי ישמיץ את הנושא באוזני חבריו ואפילו עשוי להזיק לצידוד של הכיתה או לאבד את ספר הלימוד שלו.

עם זאת, בני אדם הם ביסודם טובים. כאשר אדם מבצע פעולה מזיקה, הוא משתדל לאחר מכן לרסן את עצמו מביצוע מעשים מזיקים נוספים. בעקבות זאת הוא מתחיל למצוא דרכים שבהן אחרים עשו לו "עוול" כדי להצדיק את פעולותיו, ולנקוט גישה של תלונות, של הטלת דופי ושל יתראה מה עשית לי. בעיני התלמיד, גורמים אלה מצדיקים עזיבה או נטישה.

אך רוב מערכות החינוך, בכך שהן מזעיפות פנים כלפי נטישות כפי שהן עושות, גורמות לתלמיד ממש להרחיק את עצמו מנושא הלימוד (אותו נושא שהוא למד באותה עת) ולהציב במקומו מנגנון מכני שיכול לקבל ולהחזיר משפטים וביטויים. אדם יכול להציב מנגנון מכני כאשר הוא מתחיל להיות חסר עניין במה שהוא עושה אך מרגיש שהוא חייב להמשיך לעשות זאת.

אם הוא אינו מוצא אותן ודואג להגדירן, הוא יאבד עניין לגמרי ויעזוב את הנושא. דבר זה נקרא נטישה.

עם זאת, אם הוא צובר מילים שאינן מובנות כהלכה התעניינותו דועכת.

לעתים קרובות אדם מתחיל ללמוד נושא חדש בלהיטות רבה.

כעת לפנינו "התלמיד הזריז שבאופן כלשהו אף פעם אינו מיישם את מה שהוא לומד", אשר נקרא גם תלמיד *glib*.

התופעה הספציפית, אם כן, היא שתלמיד יכול ללמוד מילים כלשהן ולומר אותן בחזרה, ועם זאת לא לקחת שום חלק בפעילות. התלמיד מקבל 'מעולה' בבחינות, אך אינו יכול ליישם את הנתונים.

התלמיד שהוא לגמרי קשה תפיסה (טיפש) פשוט תקוע בחוסר ההבנה שבו הכל מחוק מהזיכרון, אשר מופיע בעקבות איזושהי מילה שאינה מובנת כהלכה. הוא לא יהיה מסוגל להדגים את חומרי הלימוד שלו בעזרת מערכת הדגמה או להדגימם בפלסטלינה, וקשיים כאלה הם סימן מובהק לכך שקיימת מילה שאינה מובנת כהלכה.

התלמיד ה"מבריק מאוד", שלמרות זאת אינו יכול להשתמש בנתונים, כלל אינו נמצא שם. הוא הפסיק כבר מזמן לעמת (לעמוד מול מבלי להירתע או להתחמק) את התוכן או את הנושא.

הפתרון לכל אחד משני המצבים הללו, "חוסר הבנה מבריק" או "קשה תפיסה", הוא למצוא את המילה החסרה.

תגלית זאת, באשר לחשיבות המילה שאינה מובנת כהלכה, הופכת למעשה את ההשכלה לאפשרית. ולמרות שמחסום זה ללמידה ניתן אחרון, הוא החשוב ביותר.

הבהרת מילים

מילה שאינה מובנת כהלכה תישאר לא מובנת כהלכה עד שהאדם יבהיר את משמעותה של המילה. כאשר האדם מבין לגמרי את המילה, נאמר עליה שהיא מובהרת.

הנהלים שבהם משתמשים כדי לאתר ולהבהיר מילים שהתלמיד לא הבין כהלכה בלימודיו נקראים הבהרת מילים. הדבר הראשון שיש ללמוד הוא הנוהל המדויק שבו יש להשתמש כדי להבהיר כל מילה או סמל שבהם אדם נתקל בשעת קריאה או למידה, שהוא לא הבין. בכל הטכנולוגיה של הבהרת מילים משתמשים בנוהל זה.

צעדים להבהרת מילה

1. כאשר אתה קורא, החזק לידך מילון כדי שתוכל להבהיר כל מילה או סמל שבהם אתה נתקל ושאינך מבין אותם כהלכה. ניתן למצוא מילון פשוט אבל טוב, שאינו מכיל בתוך ההגדרות עצמן מילים מסובכות שגם אותן יהיה צורך להבהיר.

2. כאשר אתה נתקל במילה או בסמל שאינך מבין, חפש את המילה או הסמל במילון ועבור במהירות על ההגדרות כדי למצוא את ההגדרה שמתאימה להקשר שבו המילה לא הובנה כהלכה. קרא את אותה הגדרה וחבר משפטים, כשאתה משתמש במילה במשמעות זאת, עד שיש לך מושג ברור לגבי אותה משמעות של המילה. ייתכן שיידרשו לך עשרה משפטים או יותר.

3. לאחר מכן, הבהר כל אחת מההגדרות האחרות של אותה מילה, כשאתה משתמש בכל אחת מהן במשפטים, עד שתבין בבירור כל אחת מההגדרות.

כאשר למילה יש כמה הגדרות שונות, אינך יכול להגביל את הבנתך של המילה להגדרה אחת בלבד ולכנות את המילה "מובנת". עליך להיות מסוגל להבין את המילה כאשר במועד מאוחר יותר ישתמשו בה באופן שונה.

אולם אל תבהיר את ההגדרות הטכניות או הייחודיות (מתמטיקה, ביולוגיה וכו') או את ההגדרות המיושנות (שיצאו מכלל שימוש) או הארכאיות (עתיקות ולא נמצאות יותר בשימוש נפוץ), אלא אם כן משתמשים במילה באותו אופן בהקשר שבו היא לא הובנה כהלכה. הבהרת הגדרות אלה עלולה להוביל למילים רבות אחרות שכלולות באותן הגדרות ולעכב במידה ניכרת את התקדמותו של האדם בלימודיו.

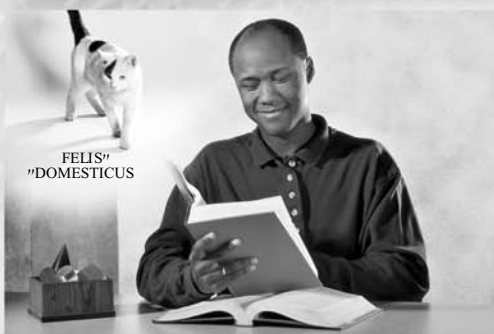
אם אדם נתקל בקושי בחומר
... שהוא קורא ...

... תימצא מילה שאינה
מובנת כהלכה מוקדם
יותר בחומר הקריאה שלו.
עליו לחזור ולאתר את המילה.

כאשר הוא מחפש את המילה
... במילון ומבהיר אותה ...

... הקושי נעלם והוא יכול
להתקדם.

דוגמה להבהרת מילה

1. "תנור, קמין, מתקן או מכשיר שמבעירים בו גחלים לחימום החדר".
2. בן משפחה, צאצא, אדם שנולד לאותם ההורים. [מצרית: עח]

■ כעת, קרא את ציון המקור שהמילון נותן למילה "אח". כעת חזור אל המילה "קמין". ההגדרה "אח, תנור בנוי בקיר שמסיקים בו עצים או פחמים לחימום החדר" מתקבלת כעת על הדעת, לפיכך אתה משתמש בה במשפטים עד שיש לך מושג ברור עליה.

1. "אח, תנור בנוי בקיר שמסיקים בו עצים או פחמים לחימום החדר".
2. תנור, בייחוד תנור גדול בבית-מרחץ. מיוונית: kaminos תנור]

■ לאחר מכן אתה מבהיר את ההגדרות האחרות. אם במילון שבו אתה משתמש יש הגדרות ייחודיות או מיושנות, עליך לדלג עליהן משום שהן לא נמצאות בשימוש רווח.

1. "אח, תנור בנוי בקיר שמסיקים בו עצים או פחמים לחימום החדר".
2. תנור, בייחוד תנור גדול בבית-מרחץ. מיוונית: kaminos תנור]

■ כעת הבהר את ציון המקור של המילה. אתה מוצא שהמילה "קמין" באה במקורה מהמילה היוונית "קמינוס", שפירושה "תנור". אם יש למילה הערות כלשהן לגבי דרכי השימוש בה, מילים נרדפות או ניבים, גם הם יובהרו כולם. בזאת תסתיים הבהרת המילה "קמין".

האמור לעיל הוא הדרך שבה יש להבהיר מילה. כאשר המילים מובנות, יכולה להתקיים תקשורת, ובעזרת תקשורת ניתן להבין כל נושא נתון.

אני יודע שהוא נהג לעבוד בכל מיני עבודות. הוא נהג לנקות קמינים למחייתו. זה למעשה די יוצא דופן לאדם בגילו. זהו ידועים בכל מיני עבודות.

■ נאמר שאתה קורא את המשפט "הוא נהג לנקות קמינים למחייתו", ואינך בטוח מה משמעותה של המילה "קמינים".

1. "אח, תנור בנוי בקיר שמסיקים בו עצים או פחמים לחימום החדר".
2. תנור, בייחוד תנור גדול בבית-מרחץ. מיוונית: kaminos תנור]

■ אתה מוצא אותה במילון ועובר על ההגדרות כדי למצוא את האחת שמתאימה ההגדרה אומרת "אח, תנור בנוי בקיר שמסיקים בו עצים או פחמים לחימום החדר".

1. "אח, תנור בנוי בקיר שמסיקים בו עצים או פחמים לחימום החדר".
2. תנור, בייחוד תנור גדול בבית-מרחץ. מיוונית: kaminos תנור]

■ אינך בטוח מה משמעות המילה "אח", לכן אתה מחפש אותה במילון. ההגדרה אומרת "תנור, קמין, מתקן או מכשיר שמבעירים בו גחלים לחימום החדר". ההגדרה מתאימה ומתקבלת על הדעת, לפיכך אתה משתמש במילה זאת בכמה משפטים, עד שאתה מקבל מושג ברור עליה.

שמבעירים בו גחלים לחימום החדר".
2. בן משפחה, צאצא, אדם שנולד לאותם ההורים. [מצרית: עח]

■ למילה "אח" במילון זה יש הגדרות נוספות, ועליך להבהיר כל אחת מהן ולהשתמש בהן במשפטים.

4. הדבר הבא שיש לעשות הוא להבהיר את ציון המקור, שהוא ההסבר מהיכן באה המילה במקורה. דבר זה יעזור לך להשיג הבנה בסיסית של המילה.

5. רוב המילונים נותנים את הניבים של מילה. ניב הוא צירוף מילים או ביטוי שמשמעותו אינה ניתנת להבנה מתוך משמעותן הרגילה של המילים. לדוגמה, "להרים ידיים" הוא ניב שמשמעותו "להיכנע, להתייאש, לוותר". מילים די רבות בשפה נמצאות בשימוש כניבים, ואלה מופיעים בדרך כלל במילון אחרי ההגדרות של המילה עצמה. אם קיימים ניבים למילה שאתה מבהיר, עליך להבהיר גם אותם.

6. הבהר כל מידע אחר שניתן על המילה, כגון הערות על השימוש בה, מילים נרדפות וכו', כדי שתהיה לך הבנה מלאה של המילה. (מילה נרדפת היא מילה שיש לה משמעות דומה אך לא זהה למילה אחרת, לדוגמה, המילה רזה והמילה כחוש).

7. אם אתה נתקל במילה או בסמל שאינם מובנים כהלכה בתוך ההגדרה של מילה שאתה מבהיר, עליך להבהיר אותם מיד, כשאתה משתמש באותו הנוהל, ולאחר מכן לחזור אל ההגדרה שהבהרת. (הסמלים והקיצורים של המילון ניתנים, בדרך כלל, בתחילת המילון). אולם, אם אתה מוצא את עצמך מקדיש זמן רב להבהרת מילים שנמצאות בתוך ההגדרות של מילים, כדאי שתשיג מילון פשוט יותר. מילון טוב יאפשר לך להבהיר מילה מבלי שתצטרך להבהיר תוך כדי כך הרבה מילים אחרות.

מילים פשוטות

ברגע הראשון אתה עשוי להניח שהמילים המסובכות או המילים הטכניות הן המילים שלרוב אינן מובנות כהלכה.

זה לא המצב.

מילים כמו גם, בלי, של, כמו ומילים אחרות ש"כולם יודעים" מתגלות לעתים תכופות כמילים שאינן מובנות כהלכה כאשר מבצעים הבהרת מילים.

לשם הגדרת מילים פשוטות אלה במלואן נדרש מילון גדול. זוהי מוזרות נוספת. המילונים הקטנים מניחים אף הם ש"כולם יודעים מה פירושה של אותה מילה".

זה כמעט לא ייאמן לראות שבוגר אוניברסיטה העביר שנים על גבי שנים בלמידת נושאים מורכבים, ועם זאת אינו יודע מהי המשמעות של המילים "ארו" או "עלי" או "של". צריך לראות זאת כדי להאמין. עם זאת, כשמבהירים

אותן, כל השכלתו הופכת ממאסה מוצקה של סימני שאלה למראה ברור ושימושי.

מבחן שנערך פעם לילדי בית-ספר ביוהנסבורג שבדרום אפריקה הראה שהאינטליגנציה *פחתה* עם כל שנה נוספת בבית-הספר!

התשובה לתעלומה היתה פשוט שבכל שנה הם הוסיפו לאוצר המילים, שכבר היה מבולבל, כמה תריסרי מילים מרסקות שאינן מובנות כהלכה, אשר איש מעולם לא דאג שהם יבהירו במילון.

טיפשות היא אכן התוצאה של מילים שאינן מובנות כהלכה.

באותם תחומים שגורמים לאדם את הקושי הרב ביותר, תמצא את הסילוף הגדול ביותר של עובדות, את הרעיונות המבולבלים והסותרים ביותר, וכמובן, את המספר הרב ביותר של מילים שאינן מובנות כהלכה.

המילה המוקדמת ביותר שאינה מובנת כהלכה בנושא מסוים מהווה מפתח למילים שאינן מובנות כהלכה אשר מופיעות מאוחר יותר באותו נושא.

בעת לימוד שפה זרה נמצא לעתים קרובות שמילות הדקדוק בשפתו של האדם עצמו, אשר מפרשות את הדקדוק בשפה הזרה, הן הבסיס לאי-יכולתו ללמוד את השפה הזרה.

חשוב שמילים אלה יובהרו.

שיטות להבהרת מילים

בסיינטולוגיה פותחו תשע שיטות שונות להבהרת משמעותן של מילים.

הן עוסקות בדרכים שונות לאתר את המילים שאינן מובנות כהלכה אשר נמצאות ביסוד קשייו של אדם. שיטות אלה נעות מציאת מילים שאינן מובנות כהלכה בחומר שאדם לומד, אל הבהרת מילות המפתח הקשורות לתפקידו של האדם, ואפילו עד לאיתור המילים שלא הובנו כהלכה בנושאים שנלמדו בשנים מוקדמות יותר!

שלוש משיטות אלה להבהרת מילים, שהן שימושיות מאוד בחיי היומיום, ניתנות כאן.

הבהרת מילים בסיסית

הבהרת מילים בסיסית היא השיטה של מציאת מילה שאינה מובנת כהלכה על-ידי חיפוש מילה שאינה מובנת כהלכה מוקדם יותר בטקסט מאשר המקום שבו התלמיד מתקשה. זוהי השיטה הבסיסית ביותר להבהרת מילים שבה משתמשים בסיינטולוגיה.

תלמיד חייב לדעת כיצד לשמור על התקדמותו בלימודיו במהירות בצורה מוצלחת. עליו להיות מסוגל לטפל בכל דבר שמאט או מפריע להתקדמותו. הוא מיישם את טכנולוגיית הלמידה כדי לסייע לעצמו.

תלמיד שמשמש בטכנולוגיית הלמידה יחפש במילון כל מילה שבה הוא נתקל ושהוא אינו מבין, והוא לעולם לא ישאיר מאחוריו מילה שאין הוא יודע את משמעותה.

אם התלמיד נתקל בקושי, אזי הוא עצמו, שותפו ללימודים או המדריך שלו (בסיינטולוגיה הוא נקרא 'מפקח') משתמש בשיטה בסיסית להבהרת מילים כדי לטפל בכל דבר שהאט את התקדמותו או הפריע לה.

אם אתה מחכה לרגע שבו תיעשה תשובה או שתיכנס ל-dope-off (תחוש עייף, ישנוני או מעורפל, כאילו אתה מסומם או שיכור) כדי לזהות שהגעת למילה שאינה מובנת כהלכה ואז לטפל בה, הרי שהמתנת זמן רב מדי. אם ראית אי פעם תלמיד שנרדם על ספרו, אזי ראית "dope-off". הרבה לפני

אותה נקודה, מישהו היה צריך להביא את התלמיד הזה לחפש מילה שאינה מובנת כהלכה. הזמן לחפש אחר מילה שאינה מובנת כהלכה הוא ברגע שהתלמיד מאט או שהוא לא "בהיר" כפי שהיה חמש-עשרה דקות קודם לכן. מה שאינו מובן כהלכה אינו משפט, רעיון או מושג, אלא **מילה** שאינה מובנת כהלכה. הדבר מתרחש תמיד לפני שהנושא עצמו אינו מובן.

הבהרת מילים בסיסית' מתבצעת כך :

1. התלמיד אינו מתקדם במהירות ואינו "בהיר" כפי שהיה, או שהוא עשוי להפגין פשוט חוסר התלהבות, או שלוקח לו זמן רב מדי לעבור את הקורס, או שהוא מפקח או מגלה חוסר עניין או משרבט או חולם בהקיץ וכו'.

2. במצב כזה התלמיד חייב לחפש מוקדם יותר בטקסט אחר מילה שאינה מובנת כהלכה. תמיד יש אחת; אין בעניין זה שום יוצא מהכלל. ייתכן שהמילה שאינה מובנת כהלכה נמצאת שני עמודים או יותר אחורה, אך היא תמיד תימצא מוקדם יותר בטקסט מאשר המקום שבו התלמיד נמצא כעת.

3. המילה מאותרת. התלמיד מזהה אותה כאשר הוא מחפש אחריה אחורה בטקסט. אם התלמיד אינו יכול למצוא אותה, ניתן לבחור מתוך הטקסט מילים שהיו יכולות להיות המילה שאינה מובנת כהלכה, ולשאול "מה פירוש המילה ____?" כדי לראות אם התלמיד נותן את ההגדרה הנכונה.

4. התלמיד מחפש במילון את המילה שאותרה, ומבהיר אותה בהתאם לצעדים של הבהרת מילה שאינה מובנת כהלכה שמתוארים לעיל. הוא משתמש בה באופן מילולי כמה פעמים במשפטים שהוא מחבר בעצמו, עד שהוא מראה בבירור שהוא מבין את המילה על פי הרכב המשפטים שהוא מחבר.

5. כעת התלמיד קורא את הקטע שבו מופיעה המילה שאינה מובנת כהלכה. אם הוא עדיין אינו "בהיר", אינו נלהב להמשיך ללמוד, אינו מרגיש מאושר יותר וכו', אזי קיימת מילה נוספת שאינה מובנת כהלכה מוקדם יותר בטקסט. מילה זו מאותרת באמצעות חזרה על צעדים 2-5.

6. כאשר התלמיד בהיר ומרגיש מאושר יותר, הוא מתקדם הלאה, כשהוא לומד את הטקסט מהמקום שבו נמצאה המילה שלא הובנה כהלכה ועד לאיזור של הנושא שאותו הוא לא הבין (המקום שבו החל צעד מס' 1).

כעת התלמיד יהיה נלהב בעת הלמידה של הנושא, וזוהי התוצאה הסופית של הבהרת מילים בסיסית'. (התוצאה לא תושג אם מילה שלא הובנה כהלכה הוחמצה, או אם קיימת בטקסט מילה מוקדמת יותר שלא הובנה כהלכה. אם זה המצב, חזור על צעדים 2-5.) אם התלמיד נלהב כעת, בקש ממנו להמשיך בלימודיו.

הבהרת מילים טובה היא שיטה של חזרה על העקבות. עליך לחפש את המילה מוקדם יותר מהנקודה שבה התלמיד נעשה קשה תפיסה או מבולבל, ותמצא שישנה מילה שהוא אינו מבין במקום כלשהו לפני שהקשיים החלו. אם הוא אינו מתבהר כאשר המילה מאותרת ומובהרת, תימצא מילה שאינה מובנת כהלכה אפילו לפני אותה מילה.

זה יהיה לך ברור מאוד אם תבין שאם הבעיה אינה נפתרת, הרי שהדבר שבו התלמיד מתקשה לכאורה, אינו הדבר שבו התלמיד מתקשה. אחרת הקושי היה נפתר, לא? לו התלמיד היה יודע מה הוא לא מבין, הוא היה יכול לפתור זאת בעצמו. לכן, לדבר איתו על מה שהוא חושב שהוא אינו מבין, פשוט אינו מוביל לשום מקום. הקושי נמצא מוקדם יותר.

ביהבהרת מילים
בסיסית,
התלמיד חייב
לחפש מוקדם
יותר בטקסט
אחר מילה
שאינה מובנת
כהלכה. היא
תמיד תימצא
מוקדם יותר
בטקסט מאשר
המקום שבו
התלמיד נמצא
כעת.

התבייתות על המילה

הנוסחה היא לגלות היכן לא היתה לתלמיד כל בעיה והיכן יש לו בעיה כעת, ובין לבין תימצא המילה שאינה מובנת כהלכה. היא תהיה בקצה קצהו של המקום שבו לא היה לו כל קושי.

'הבהרת מילים בסיסית' יעילה ביותר כאשר מבצעים אותה לפי המתואר לעיל.

הבהרת מילים בקריאה בקול

שיטה יעילה ביותר למציאת המילים שאדם אינו מבין בספר או בחומר כתוב אחר נקראת 'הבהרת מילים בקריאה בקול'.

כאשר תלמיד קורא לעצמו, לעתים קרובות אין הוא יודע שהוא עבר על פני מילים שהוא אינו מבין כהלכה. אולם בכל פעם שהוא אכן חולף על פני מילים שאינן מובנות כהלכה, הוא יתקשה במה שהוא קורא.

ב'הבהרת מילים בקריאה בקול', אדם מבקש מהאדם האחר לקרוא את החומר בקול. האדם שבפניו הוא קורא עוזר לו למצוא ולהבהיר כל מילה שאינה מובנת לו כהלכה, והוא נקרא, כיאות, *מבהיר מילים*.

'הבהרת מילים בקריאה בקול' מתבצעת בדרך כלל על בסיס של חילופין: תלמיד אחד משמש כמבהיר המילים ומבצע הבהרת מילים לתלמיד האחר, ולאחר מכן הם מתחלפים והתלמיד שזה עתה קיבל הבהרת מילים הופך למבהיר המילים ומבצע הבהרת מילים לבן זוגו.

מילה יכולה להיות מובנת שלא כהלכה בהרבה דרכים שונות. חשוב שהסוגים השונים הללו של מילים שאינן מובנות כהלכה יהיו ידועים לאדם שמבצע 'הבהרת מילים בקריאה בקול'. מילה יכולה להיות מובנת שלא כהלכה בגלל:

1. הגדרה שגויה (מוטעית לחלוטין) – האדם קורא או שומע את המילה "חתול", וחושב ש"חתול" פירושו "קופסה". אי אפשר לטעות יותר מכך.

2. הגדרה בדויה – כאשר אדם היה צעיר, נהגו חבריו תמיד לכנותו "ילדה" כאשר הוא סירב לעשות משהו נועז. הוא בודה את ההגדרה של "ילדה" במשמעות של "אדם פחדן".

3. הגדרה לא נכונה – האדם קורא או שומע את המילה "מחשב", וחושב שזוהי "מכונת כתיבה". זוהי משמעות לא נכונה עבור "מחשב", על אף שמכונת כתיבה ומחשב – שניהם סוגי מכונות.

4. הגדרה לא שלמה – האדם קורא את המילה "כוננית" וחושב שמשמעותה "רהיט". הגדרתה של המילה "כוננית" היא "רהיט עשוי מדפים, להחזקת ספרים, כלים וכדומה". הגדרתו של האיש למילה "כוננית" איננה שלמה.

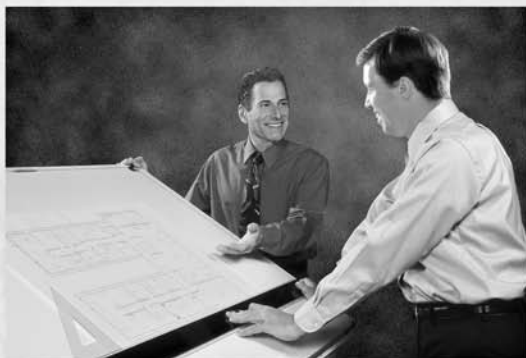
5. הגדרה לא מתאימה – האדם רואה מקף (-) במשפט "סיימתי היום את המספרים 3-7". הוא חושב שמקף הוא סימן חיסור, מבין שלא ניתן להפחית 7 מ-3, ולכן אינו יכול להבין זאת.

כתוצאה מכך, הוא יכול להיראות כמי שאין לו כל כישרון לבצע דברים מסוימים, למרבה התסכול והאומללות שלו.

מילה שאינה מובנת כהלכה יכולה למנוע מהאדם הבנה של דבר-מה.

הבהרת מילים שאינן מובנות כהלכה היא המפתח לפתירת כל קושי בכל נושא שהאדם לומד.

אולם, איתור המילים שאינן מובנות כהלכה בנושא והבהרתן במלואן ישקם את יכולת העשייה בתחום זה.

6. הגדרה הומונימית (מילה אחת שיש לה שתי משמעויות נפרדות לחלוטין או יותר) – האדם שומע את המילה "גבר" במשפט "הגבר שלט בלול התרנגולות" וביודעו כי "גבר" הוא איש, אדם, הוא סבור כי האדם שלט בלול התרנגולות, בעוד שלמילה "גבר" ישנה המשמעות ההומונימית של "הזכר בתרנגולות".

7. הגדרה תחליפית (מילה נרדפת) – האדם קורא את המילה "ערדל", וחושב שהגדרת המילה היא "מגף". "ערדל" היא מילה נרדפת למילה "מגף". לאדם יש מילה שאינה מובנת כהלכה, כי פירוש המילה "ערדל" הוא "נעל מגומי או מחומר פלסטי אחר, שנועלים על הנעל בימות הגשמים כדי להישמר מפני רטיבות."

8. הגדרה מושמטת (חסרה) – האדם שומע את המשפט "השופט קבע קרן לקבוצת הכדורגל היריבה". אדם זה מכיר שתי הגדרות למילה "קרן". הוא יודע ש"קרן" משמעותה "זיו קשה בראשם של בעלי-חיים שונים" וכן "כלי נגינה". אף אחת מהגדרות אלה אינה נשמעת לו הגיונית במשפט שהוא זה עתה שמע. הוא אינו מסוגל להבין מה הקשר בין כדורגל לבין כלי נגינה. הוא אינו יודע ש"קרן" במובן זה משמעה "זריקה חופשית של כדור מפינת המגרש שליד שער היריב אל תוך המגרש".

9. חוסר הגדרה – חוסר הגדרה היא מילה או סמל "לא מובנים". האדם קורא את המשפט "דיבידנד של החברה היה נמוך השנה". שום הבנה אינה מתרחשת, מאחר שאין לו שום הגדרה למילה "דיבידנד". משמעותה של המילה "דיבידנד" היא "חלק מסוים מן הרווחים המתחלקים בין שותפים בעסק או בין בעלי מניות של חברה מסחרית".

10. הגדרה דחוייה – האדם מסרב לחפש במילון את ההגדרה של כוכבית (*) בשיחה איתו מתברר שבכל פעם שהוא רואה כוכבית בדף הוא יודע שהחומר יהיה "קשה מאוד לקריאה" והוא "ברמה ספרותית", "מסובך" ו"מתאים לאינטלקטואלים".

אם אדם עבר מתוך הרגל על פני הרבה הרבה מילים שאינן מובנות כהלכה במהלך הקריאה או בלימודיו (דבר שכמעט כל אחד בתרבות של ימינו עושה), אזי לא זו בלבד שיכולתו לקרוא תפחת, אלא שאף האינטליגנציה שלו תפחת. מה שהוא עצמו כותב ואומר לא יהיה מובן לאחרים, הוא לא יבין את מה שהוא קורא ושומע, והוא יהיה מנותק מתקשורת. סביר להניח שהעולם ייראה לו כמקום משונה מאוד, הוא ירגיש שהוא "אינו מובן" (כמה נכון!), והחיים ייראו לו אומללים מעט. הוא אפילו יכול להיראות בעיני אחרים כפושע. במקרה הטוב הוא יהפוך למעין רובוט או זומבי. לכן אתה מבין, חשוב ביותר להבהיר מילים שאינן מובנות כהלכה.

מדוע 'הבהרת מילים בקריאה בקול' עובדת

תלמיד שמבין את כל המילים בעמוד שהוא קורא, יהיה מסוגל לקרוא את העמוד בקול בצורה מושלמת. הוא ירגיש בהיר וערני, ויבין את מה שהוא קורא במלואו. אולם כאשר תלמיד עובר על פני מילה או סמל שהוא אינו מבין, המילה שאינה מובנת כהלכה גורמת לשיבוש בקולו או ב-beingness הגופני שלו (במצבו הגופני). קולו עשוי להשתנות, או שהוא עשוי לגמגם במילה או "לעשות פרצוף" או לאמץ את עיניו או להגיב באיזושהי דרך אחרת.

אלה מתגלות דרך גמגומים, שינויים או בדרכים אחרות בשעה שהתלמיד קורא.

הבהרת מילים בקריאה בקול היא שיטה יסודית של איתור מילים שאינן מובנות כהלכה.

קל להבין זאת, אם אתה זוכר שאדם יכול לגלות שהכל מחוק מזיכרונו אחרי שהוא עובר על פני מילה או סמל שהוא אינו מבין. הוא עשוי לשגות בקריאתו בדיוק בנקודה של המילה שאינה מובנת כהלכה, או שהוא עשוי להמשיך לקרוא מעבר למילה שאינה מובנת כהלכה ולשגות במילה או בסמל מאוחרים יותר. הוא ירגיש מעומעם יותר, והוא ינסה לפצות על ההרגשה המעומעמת על-ידי קריאה מאומצת יותר. דבר זה יתבטא תמיד בפעולה לא אופטימלית מסוג כלשהו שמבהיר המילים חייב לשים אליה לב ולטפל בה מיד.

תגובה לא אופטימלית היא כל דבר שהתלמיד עושה מלבד קריאת העמוד בקלות, בטבעיות ובצורה מושלמת. להלן דוגמאות של כמה מן התגובות הלא-אופטימליות שעשויות להופיע:

1. התלמיד מוסיף מילה או משמיט מילה או משנה מילה במשפט שהוא קורא.
2. התלמיד מגמגם במילה או אומר אותה באופן לא נכון.
3. התלמיד משתתה או קורא לאט יותר.
4. התלמיד מקמט מצחו או נראה לא בטוח.

5. התלמיד קופא או מקשיח חלק מגופו, כמו אימוץ עיניו או הידוק האחיזה של ידיו או נשיכת שפתיו או תגובה גופנית אחרת כלשהי.

6. התלמיד קורא במאמץ.

7. התלמיד קורא בגישה רובוטית ו-glib (הוא נעשה כך לאחר שאולץ לקרוא בצורה "נכונה" על-ידי מישהו שאינו יודע דבר על מילים שאינן מובנות כהלכה).

עשויים להופיע סימני ביטוי נוספים.

האמור לעיל אינו רשימה מלאה של תגובות, אלא נועד לתת מושג על מה שיש לחפש. לשם ההגינות, אדם יכול למעוד בזמן הקריאה אם הוא מנסה לקרוא באור עמום או שהוא סובל מבעיות עיניים, או שההדפסה או כתב היד או תיקוני העפרון בחומר קשים מאוד לפענוח. לפיכך, חיוני לבצע הבהרת מילים בקריאה בקולי באור בהיר בלבד, ואם הבחור אמור להרכיב משקפיים, עליו להרכיב משקפיים, ואסור שהחומר עצמו שעליו הוא מקבל הבהרת מילים יכיל כתמים ומחיקות. חובה לסלק את כל הסיבות האפשריות שבעטיין אין הוא יכול לראות את הטקסט, וכן לסלק טקסט לא ברור. אחרת, התלמיד פשוט יאמר שהוא לא היה יכול לראות זאת או שהאור היה חלש, או ייתן 'למה' (סיבה או גורם) מוטעה אחר כלשהו.

בכל פעם שהאדם עושה שגיאה בקריאתו או מגיב בדרך לא אופטימלית כלשהי, תימצא תמיד מילה שאינה מובנת כהלכה לפני אותה נקודה או לעתים באותה נקודה עצמה.

דוגמה: התלמיד קורא את הדף בקול. הוא קורא "יגאל הלך הביתה לאיטו, וראשו עסוק במחשבות", ואז הוא מקמט מצחו. מבהיר המילים מסמן לו לעצור באומרו "זהו זה", ואז שואל "האם יש שם מילה או סמל כלשהם שלא הבנת?" (אם התלמיד תוהה מדוע הוא הופסק, מבהיר המילים אומר לו באיזו תגובה הוא הבחין).

התלמיד עובר על מה שהוא קרא. הוא מרגיש אי-ודאות לגבי המילה "לאיטו". הוא אומר זאת למבהיר המילים, המילה "לאיטו" נבדקת במילון והתלמיד משתמש בה במשפטים עד שהוא מבין אותה במלואה.

כאשר המילה שאינה מובנת כהלכה מאותרת ומובהרת, התלמיד יתבהר וייתחיל לקרוא באופן רהוט ונכון פעם נוספת.

איך לבצע זאת

1. התלמיד ומבהיר המילים יושבים זה מול זה.

התלמיד ומבהיר המילים יושבים זה מול זה משני צדי השולחן. לכל אחד מהם יש עותק של הטקסט המיועד להבהרת מילים. מבהיר המילים חייב להיות מסוגל לראות את התלמיד וגם את הדף שלפניו בו-זמנית.

2. מילונים נמצאים בהישג יד.

מילון טוב ופשוט, וכל מילון אחר שהתלמיד עשוי להזדקק לו, צריכים להיות בהישג יד. (מעל לכל, אל תשתמש במה שנקרא "מילון רדוד". הוא שונה ממילון פשוט שמובע היטב. מילון רדוד הוא מה שאתה בדרך כלל מוצא על הכווניות של ספרים בכריכה רכה בחנויות כל-בו. לעתים די קרובות הוא מגדיר את מילה א' כמילה ב', ולאחר מכן מגדיר את מילה ב' כמילה א'. כמו כן, חסרות בו כל ההגדרות החילופיות וכל ההגדרות הטכניות.)

3. התלמיד מזהה מילים שאינן מובנות כהלכה.

לפני שהתלמיד מתחיל לקרוא, יש לומר לו שאם הוא קורא דבר-מה שהוא אינו מבין במלואו, עליו לומר זאת למבהיר המילים, או אם הוא רואה מילה שאין הוא יודע את משמעותה, עליו לעצור, לחפש אותה במילון ולהבהיר במקום לחלוף על פניה. יש לעודד את התלמיד למצוא ולהבהיר בכוחות עצמו מילים שהוא אינו מבין כהלכה. מבהיר המילים בשיטה זו לעולם לא ימנע מהתלמיד להבהיר מילה שהתלמיד מזהה כמילה שאינו מבין כהלכה. 'הבהרת מילים בקריאה בקול' מקנה את היכולת לעשות זאת, כדי שבעתיד התלמיד ימצא ויבהיר את המילים שהוא אינו מבין כהלכה.

4. התלמיד קורא את הטקסט בקול למבהיר המילים.

התלמיד קורא את הטקסט בקול למבהיר המילים. במהלך הקריאה של התלמיד, מבהיר המילים עוקב אחר הנקרא בעותק שלו של אותו הטקסט, מתבונן בתלמיד ומקשיב לו.

מבהיר המילים חייב להיות מאוד ערני, ולראות או לשמוע כל תגובה לא אופטימלית של התלמיד בעודו קורא.

5. תגובה לא אופטימלית שווה למילה שאינה מובנת כהלכה.

תגובה לא אופטימלית מצד התלמיד למה שהוא קורא היא רמז למבהיר המילים שהתלמיד נתקל במילה שהוא אינו מבין כהלכה. מבהיר המילים והתלמיד חייבים כעת לאתר את המילה או הסמל המדויקים שאינם מובנים

כהלכה. הם יימצאו לפני הנקודה שבה התרחשה התגובה הלא אופטימלית, או לעתים בנקודה עצמה.

6. מצא את המילה שאינה מובנת כהלכה.

אם לא ברור לתלמיד שהוא הגיב והוא פשוט ממשיך לקרוא, מבהיר המילים אומר "זהו זה. האם יש שם מילה או סמל כלשהם שלא הבנת?" זוהי חובתו של מבהיר המילים להנחות את התלמיד אל המילה שהוא אינו מבין כהלכה. היא תימצא בנקודה של התגובה הלא אופטימלית או לפניה. הנקודה היא שחייבים להנחות את התלמיד אליה. ולאחר מכן מחפשים אותה במילון.

ייתכן שהתלמיד יוכל לאתר מיד את המילה שהוא לא הבין כהלכה, ולומר למבהיר המילים מהי. או שהוא עשוי להתקשות במציאתה, ומבהיר המילים יצטרך לעזור לו למצוא אותה.

מבהיר המילים עוזר לתלמיד בכך שהוא מבקש ממנו לחפש מוקדם יותר ויותר בטקסט מהנקודה שבה הוא הראה תגובה, עד שהמילה אשר לא הובנה כהלכה נמצאת. מבהיר המילים אף יכול לתת לתלמיד בדיקת בזק. בדיקת בזק פירושה בחירת מילים מהטקסט שהתלמיד כבר קרא, ובדיקת התלמיד כדי לראות אם הוא יודע את ההגדרות של אותן מילים. מבהיר המילים יבחר מילה מוקדמת יותר ופשוט ישאל "מהי ההגדרה של _____?"

אם התלמיד אינו בטוח באשר למילה כלשהי, או שהוא נותן הגדרה מוטעית, אזי לוקחים את אותה מילה ומבהירים אותה במילון.

7. הבהר את המילה.

משנמצאה המילה שלא הובנה כהלכה, חובה להבהירה במלואה במילון. השתמש בנוהל שב-"צעדים להבהרת מילה" שמתואר בעמוד 18.

8. קרא שוב את המשפט.

לאחר מכן מבהיר המילים מבקש מהתלמיד לקרוא פעם נוספת את המשפט בטקסט שבו נמצאו המילה או הסמל שלא הובנו כהלכה. התלמיד עושה זאת, ואם הוא קורא אותו נכון עם הבנה, הוא ממשיך בקריאת הטקסט. כל תגובה לא אופטימלית נוספת מטופלת על-ידי מציאת המילה הבאה שאינה מובנת כהלכה והבהרתה, כמתואר לעיל.

9. הקריאה בקול נמשכת עד להשלמת הטקסט.

ממשיכים ב'הבהרת מילים בקריאה בקולי' עד השלמת הטקסט המיועד להבהרת מילים.

בנקודה זו, כאשר שני תלמידים מבצעים 'הבהרת מילים בקריאה בקולי' זה על זה, הם מתחלפים ביניהם, והתלמיד שזה עתה סיים לקבל הבהרת מילים הופך להיות מבהיר המילים.

התלמיד קורא את אותו הקטע של הטקסט ולאחר מכן ממשיך הלאה אל הפסקה החדשה הבאה.

הם עושים זאת על פי התור באופן זה, כשהם מבצעים את הבהרת המילים קטע אחר קטע עד אשר שניהם סיימו את הטקסט כולו.

אזהרות וטיפים

מדי פעם קורה שהתלמידים שמבצעים את 'הבהרת המילים' נקלעים למריבה או למורת רוח. באם הדבר קורה, אתה יודע שקרה אחד משני דברים:

1. "מילים שאינן מובנות כהלכה", שהיו למעשה מובנות, נכפו על התלמיד, או

2. מילים שבאמת לא הובנו כהלכה לא אותרו, אלא חלפו על פניהן.

אתה יכול לנקות כל מילה שנבדקה במילון בטעות בכך שתשאל אותו אם הוא נדרש לחפש במילון מילים שהוא הבין. אם זה המצב, התלמיד יתבהר ויאמר לך את המילה או המילים שהוא נדרש שלא בצדק להבהיר. לאחר שהדבר נעשה, 'הבהרת המילים' יכולה להתחדש.

אם הנאמר לעיל אינו מטפל בכך, אזי ניתן לדעת שהוחמצו מילים שלא הובנו כהלכה. בקש ממבהיר המילים להחזיר את התלמיד אל המקום שבו היתה הפעם האחרונה שהוא התקדם יפה, ולאחר מכן להתקדם בטקסט, לפי הנוהל של 'הבהרת מילים בקריאה בקולי', כשהם מאתרים ומבהירים את המילים שלא הובנו כהלכה ושהוחמצו. בדרך כלל יתברר שכמה מילים שלא הובנו כהלכה הוחמצו, לא רק אחת.

התוצאה הסופית של 'הבהרת מילים בקריאה בקולי' המבוצעת כראוי היא תלמיד שבטוח שאין לו מילים שהוא אינו מבין כהלכה באותו חומר, כך שהוא יכול ללמוד את החומר בקלות וליישמו.

'הבהרת מילים בקריאה בקולי' היא מושיע גדול של הציוויליזציה.

חיוני ש'הבהרת מילים בקריאה בקולי' תבוצע נכונה, בדיוק לפי הספר. אחרת, יימנעו מאנשים ההישגים העצומים שניתנים להשגה באמצעותה.

הבהרת מילים מיוחדת של קריאה בקול

בכל פעם שעובדים עם ילדים או עם אנשים דוברי שפה זרה, או עם אנשים שמתקשים מאוד בקריאה וכתובה, משתמשים ב'הבהרת מילים מיוחדת של קריאה בקול'.

כמו בשיטה של 'קריאה בקול', מבקשים מהאדם לקרוא בקול כדי לגלות מה הוא עושה.

זוהי שיטה פשוטה מאוד.

מבהיר המילים חייב לעקוב אחר הקריאה של האדם, כשהוא משתמש בעותק נוסף של אותו הטקסט.

בדרך זו ניתן לגלות דברים מדהימים.

האדם יכול להשמיט את המילה 'יש' בכל פעם שהיא מופיעה. האדם אינו קורא אותה. ייתכן שיש לו פירושים מוזרים עבורה כמו "ישראל" (התרחשות אמיתית).

הוא עשוי להשמיט את המילה "עמי" בכל פעם שהיא מופיעה, ומקורה של הסיבה לכך עשוי להיות שאין הוא יודע מה משמעות הגרש (התרחשות אמיתית).

הוא עשוי לקרוא במקום מילה מסוימת מילה אחרת לגמרי, כמו למשל "עוצר" במקום "קורה" או "ירוק" במקום "רחוק".

הוא עשוי להסס בקריאת מילים מסוימות.
הנוהל הוא:

1. בקש ממנו לקרוא בקול.
2. שים לב לכל השמטה או שינוי במילה או היסוס או קימוט המצח בשעה שהוא קורא, וטפל בכך מיד.
3. תקן זאת בכך שתחפש את המילה במילון עבורו, או בכך שתסביר לו את משמעותה.
4. בקש ממנו להמשיך בקריאה, כשאתה שם לב להשמטה הבאה, לשינוי המילה, להיסוס או לקימוט המצח.
5. חזור על צעדים 2 עד 4.

כך אפשר להביא אדם לידיעת קרוא וכתוב.

פעולותיו הבאות יהיו ללמוד כיצד להשתמש במילון ולחפש בו מילים.

לאחר מכן, ספר דקדוק פשוט.

באמצעות שיטה זאת להבהרת מילים ניתן לדחוף תלמיד נחשל מאוד עד

לרמת קריאה וכתובה.

ב'הבהרת מילים מיוחדת של קריאה בקול' האדם קורא בקול ובכל פעם שהוא מהסס, מגיב בגופו או משנה מילה, מבהיר המילים עוזר לו למצוא ולהגדיר את המילה שלא הובנה כהלכה.

יישום טכנולוגיית הלמידה

טכנולוגיית הלמידה היא גשר אל השכלה אשר תשרת את התלמיד זמן רב לאחר שהוא יעזוב את כיתת הלימוד.

ההבדל בין התלמיד "הפיקח" והתלמיד "קשה התפיסה", התלמיד שהוא מאוד מאוד מהיר והתלמיד שהוא מאוד מאוד איטי, הוא למעשה רק ההבדל בין התלמיד הקפדן לתלמיד הרשלן.

התלמיד הקפדן מיישם את הטכנולוגיה של למידה. הוא לומד מתוך התכוונות ללמוד משהו. הוא מטפל בכל אחד מהמחסומים ללמידה אשר מופיעים בזמן עבודתו עם החומרים שלו. אם הוא קורא פסקה וקולט לפתע שאין לו כל מושג על מה הוא קורא, הוא חוזר אחורה ומוצא את המקום שבו הוא הסתבך. ממש לפני אותו מקום תהיה מילה שהוא לא הבין. אם הוא תלמיד קפדן, הוא אינו ממשיך – לא עד שהוא מוצא מהי אותה מילה ומה פירושה.

זהו תלמיד קפדן, ופיקחותו בנושא תלויה במידה שבה הוא מיישם טכנולוגיה זו. היא אינה תלויה בכל כישרון טבעי או בכל דבר אחר. שליטתו בנושא הלמידה היא זו שיוצרת את ההבדל.

חוברת זו רחוקה מלהכיל את כל מה שטכנולוגיית הלמידה עוסקת בו. זהו נושא מקיף. אך בעזרת מה שקראת בדפים אלה, יש לך כעת את הכלים ללמוד כל דבר בצורה מוצלחת יותר ולעזור לאחרים לעשות את אותו הדבר. ■

תרגילים מעשיים

לפניך כמה תרגילים שתוכל לעשות כדי להגביר את יכולתך ליישם את טכנולוגיית הלמידה. תרגילים אלה יעזרו לך להיעשות בקיא בלימודיך וכן יעזרו לך לתת עזרה לאחרים בכל תחום שהם מנסים ללמוד.

1 חשוב על מישהו שראית או שהכרת, שהרגיש שהוא כבר יודע הכל על נושא מסוים. איך תשפיע גישה זו על יכולתו של האדם ללמוד משהו חדש הלכה למעשה לגבי אותו נושא?

2 איך תטפל במצבים הבאים:

א. חבר לומד על סוגים שונים של עצים, אך אין לו כל מושג איך הם נראים. אין בסביבה שום עצים של ממש שאפשר להראות לו. איך היית יכול לעזור לו?

ב. בלימוד שחייה, חבר למד זה עתה לצוף במים וכעת מלמדים אותו לשחות לאורך הבריכה, אך הוא נתקל בקשיים רבים בנושא. מה היית יכול לעשות כדי לעזור לו?

ג. חבר לקח קורס על איך לנהל את כספיו, אך כעת החליט שהוא אינו מעוניין להמשיך בו או לחזור לכיתה. מה עליך לעשות כדי לטפל בכך?

3 חשוב על מילה או מצא מילה שאתה יודע שאינך מבין אותה או שאינך בטוח לגביה, והבהר אותה כשאתה משתמש במילון.

4 חזור על הקטע "מחסומים ללמידה", כשאתה מחפש ומבהיר כל מילה שאינך מבין במלואה, וכשאתה לומד את הקטע מחדש עם התקדמותך.

5 עשה 'הבהרת מילים בסיסית' על עצמך.

6 עשה 'הבהרת מילים בסיסית' על אדם אחר.

7 תרגל 'הבהרת מילים בקריאה בקול'. מצא תלמיד נוסף או חבר כדי לבצע איתו תרגיל זה. אחד מכם יהיה תלמיד א' והשני יהיה תלמיד ב'. החליטו מי מכם יהיה תלמיד א' ומי יהיה תלמיד ב'.

א. תלמיד א' (כמבהיר המילים) מבצע הבהרת מילים לתלמיד ב' על הפיסקה הבאה, תוך שימוש ב'קריאה בקול'. השתמש במילון פשוט.

השועל החום הזרזי קפץ מעבר לכלב העצל. הכלב היה אמור לשמור על התרנגולות, אך נרדם. השועל התגנב לתוך לול התרנגולות מבלי שאף אחד יבחין בו.

ב. תלמיד ב' (כמבהיר המילים) מבצע הבהרת מילים לתלמיד א' על הפסקאות הבאות, תוך שימוש ב'קריאה בקולי'. השתמש במילון פשוט.

השועל החוס הזריז קפץ מעבר לכלב העצל. הכלב היה אמור לשמור על התרנגולות, אך נרדם. השועל התגנב לתוך לול התרנגולות מבלי שאף אחד יבחין בו.

ברגע שהתרנגולות הבחינו בו, הן הקימו רעש איום. השועל היה חייב לנוע במהירות רבה; הוא תפס את התרנגולת הקרובה ביותר בצווארה וחמק החוצה מהלול.

ג. תלמיד א' (כמבהיר המילים) מבצע הבהרת מילים לתלמיד ב' על הפסקאות הבאות, תוך שימוש ב'קריאה בקולי'. השתמש במילון פשוט.

ברגע שהתרנגולות הבחינו בו, הן הקימו רעש איום. השועל היה חייב לנוע במהירות רבה; הוא תפס את התרנגולת הקרובה ביותר בצווארה וחמק החוצה מהלול.

אישתו של החוואי הגיעה בריצה מתוך הבית כאשר היא שמעה את המהומה, כשהיא תוהה מה כבר יכול היה לקרות לתרנגולות שלה. היא ראתה את השועל נעלם בחורשה הקרובה עם התרנגולת בפיו.

ד. תלמיד ב' (כמבהיר המילים) מבצע הבהרת מילים לתלמיד א' על הפסקאות הבאות, תוך שימוש ב'קריאה בקולי'. השתמש במילון פשוט.

אישתו של החוואי הגיעה בריצה מתוך הבית כאשר היא שמעה את המהומה, כשהיא תוהה מה כבר יכול היה לקרות לתרנגולות שלה. היא ראתה את השועל נעלם בחורשה הקרובה עם התרנגולת בפיו.

היא צווחה בקול והתבוננה סביב כשהיא מחפשת את הכלב, שחובתו העיקרית היתה למנוע התרחשות מעין זו. הכלב נראה מבוש למדי. אשת החוואי העבירה את הדקות הספורות הבאות כשהיא מוכיחה את הכלב קשות על התנהגותו האדישה.

ה. תלמיד א' (כמבהיר המילים) מבצע הבהרת מילים לתלמיד ב' על הפסיקה הבאה, תוך שימוש ב'קריאה בקולי'. השתמש במילון פשוט.

היא צווחה בקול והתבוננה סביב כשהיא מחפשת את הכלב, שחובתו העיקרית היתה למנוע התרחשות מעין זו. הכלב נראה מבויש למדי. אשת החוואי העבירה את הדקות הספורות הבאות כשהיא מוכיחה את הכלב קשות על התנהגותו האדישה.

8 מצא מישהו שיכול להפיק תועלת מ'הבהרת מילים בקריאה בקול', ובצע זאת עד לתוצאה סופית משביעת רצון.

תוצאות מיישום

טכנולוגיית הלמידה, שבה נעשה שימוש נרחב החל מאוניברסיטאות באמריקה ועד בתי-ספר בעיירות של דרום אפריקה, מוכיחה את המעשיות שלה בתכניות רבות בזו אחר זו.

באיזור החקלאי של אלבמה, ילדים בטווח הגילאים שבין שמונה לשש-עשרה נטלו חלק בתכנית בת 7 שבועות, אשר משתמשת בטכנולוגיית הלמידה לשם המטרה המוצהרת של הגדלת אוצר המילים וההבנה במהלך הקריאה. מבחנים שנערכו בצורה אחידה לפני ואחרי התכנית גילו גדילה ממוצעת של שמונה חודשים לכל תלמיד באוצר מילים ובהבנה. נער אחד בן 14 השתפר מרמה של כיתה ב' עד לרמה של כיתה ו' בחמישה וחצי שבועות של התכנית. מעולם לא נשמע על רמת שיפור כזו.

בלונדון, קבוצה קורס קצר בטכנולוגיית הלמידה, שמורכב מתשע שעות לערך של הנחיה לאורך תקופה של שנים-עשר יום, בעוד שקבוצת ביקורת לא קיבלה כל הנחיה בטכנולוגיית הלמידה. למעט הבדל זה, שתי הקבוצות המשיכו בלימודים הרגילים שלהן ולשתיהן נערכו בחינות לפני ואחרי ההנחיה. הקבוצה הניסיונית עלתה במוצק של 1.29 שנים ביכולת הקריאה לאחר שנים-עשר ימי הנחיה.

שיפור ברמת הקריאה

תכנית חונכות בת 40 שעות לתלמידי וושינגטון הבירה אשר משתמשים בטכנולוגיית הלמידה הראתה שיפורים דרמטיים ברמות הקריאה.

קבוצת הביקורת לא הראתה כל שינוי למעשה (ירידה של 0.03) בבחינה השנייה. תוצאות מרשימות אלה מדברות בעד עצמן.

ליתרונות שהושגו מהתכנית של 'Education Alive' באפריקה הדרומית ניתן תוקף על-ידי כמה מחקרים בבולאוואיו שבזימבבואה ובטראנסנאל שבדרום אפריקה. מחקר אחד הראה שיפור של 1.2 שנים ביכולת הקריאה במהלך שלושה שבועות של תכנית. תכנית אחרת שהועברה במשך ארבעה שבועות הביאה לשיפור במוצק של 1.8 שנים ביכולת הקריאה. תכנית נוספת בת שלושה שבועות במולדת הטרנסקי שבדרום אפריקה הראתה שיפור ממוצע

"לפני שריצ'רד החל ללמוד בבית-ספרכם, וכתוצאה מחוסר יכולתו להגיב לשיטות הלימוד בבתי-הספר הכלליים בושינגטון הבירה, הוא היה ילד מתוסכל, עם קשיי הסתגלות. באמצעות ההדרכה והיעוץ שקיבלנו, היינו מסוגלים ללמוד איך לסייע לריצ'רד להפוך לאדם טוב יותר. חשוב מכך, אתם הצתתם בו התעניינות מחודשת. הוא רכש את אותן מיומנויות חינוכיות בסיסיות שהוא החמיץ בשנתיים שהוא העביר בבתי-ספר כלליים. לראשונה מזה שנתיים, ריצ'רד רוצה ללכת לבית-הספר כל יום! הוא נטל על עצמו את היזמה לקרוא ספרים בעצמו. הוא החל להתעניין בנושאים אקדמיים שונים, בכללם מדע וגיאוגרפיה. מאז ששני דודנים שלו סיימו בית-ספר תיכון יוקרתי, היה זה חלומו של ריצ'רד ללמוד באותו בית-הספר. אחרי שהוא למד את טכנולוגיית הלמידה הוא התקבל להרשמה בבית-הספר הזה. אנו מודים לכם מעומק לבנו על התפקיד המשמעותי שמילאתם בעזרתכם לריצ'רד להגשים את שאיפתו."

אם לונדונית, שיצאה מגדרה מרוב דאגה, ביקשה עזרה לבנה בן העשר, שהיו לו קשיים רבים בבית-הספר ולא היה יכול להתרכז. מוריו רצו לתת לו תרופות. תחת זאת, אימו מצאה תכנית חונכות שמשתמשת בטכנולוגיית הלמידה. אחרי שהילד עבר תקופת זמן קצרה בתכנית, החונך שלו כתב:

"במהלך השבת הראשונה שלו בתכנית, הילד העביר שלוש שעות בלימוד היסודות של טכנולוגיית הלמידה. אימו של

של 2.3 שנים. תכנית שבוצעה בבית-ספר תיכון לטעוני טיפוח הביאה לשיעור מעבר של 91 אחוזים בבחינות לבתי-ספר תיכוניים מטעם משרד החינוך של המדינה, בהשוואה ל-27 אחוזים בקבוצת הביקורת. בדרום-אפריקה, שבה 50 אחוז מהאוכלוסייה אינם יודעים קרוא וכתוב, תכנית זו מביאה לשיפור נחוץ ביותר.

השווה תוצאות חיוביות אלה למה שקורה במערכות בתי-ספר במקומות אחרים ברחבי העולם: בכמה בתי-ספר תיכון באיזורים נחשלים בארה"ב קיים שיעור נשירה שמתקרב ל-50 אחוזים; 42 אחוזים מהאנשים שנערך עליהם סקר בבריטניה לא יכלו לחבר את המחיר של המבורגר, צייפס, עוגת תפוחים וקפה; 700,000 תלמידים סיימו את לימודיהם בארה"ב בשנה שעברה, שלא ידעו קרוא וכתוב במידה מספקת כדי לקרוא את תעודותיהם. מאחורי מספרים אלה נמצאים סיפורים רבים של תסכול אישי, חלומות מנופצים, איכות עבודה נמוכה, פשע גובר ועתיד עגום.

סיפוריהם של האנשים שלהלן שונים. למרבה המזל, אנשים אלה מכל רחבי העולם שמעו על טכנולוגיית הלמידה ויישמו אותה, ושינו את חייהם ואת חייהם של אחרים לטובה.

בספרינגפילד, וירג'יניה, זוג הורים החלו להילחץ בנוגע לכישלונותיו של בנם בבית-הספר ולבעיות שהיו איתו בבית. לאחר שטכנולוגיית הלמידה הוצגה בפניהם ואחרי שהם רשמו את בנם לבית-ספר שמשתמש בה, הם כתבו את המכתב הבא:

הילד צלצלה אלי במשך השבוע שלאחר מכן היות שהיא הבחינה בשיפור מיידי ולא יכלה להאמין לשינוי שעבר על בנה – הילד הכין את שיעוריו ללא כל קושי. בשבת שלאחר מכן, הילד חזר לתכנית ולמד עוד על איך ללמוד. ימים אחדים אחרי כן אימו סיפרה לי שמוריו של הילד צלצלו אליה כשהם תוהים מה קרה לו. הם הבחינו בכזה שינוי, שהם רצו לדעת מה קורה. הבעיות של הילד לא היו נפתרות באמצעות תרופות. פשוט איש מעולם לא לימד אותו איך ללמוד.”

וג מאורגון היה אכול דאגה לגבי ילדתם בת האחת-עשרה שקראה בקושי ברמה של כיתה ב' ושהערכתה העצמית היתה נמוכה מאוד. אחרי שהבת החלה ללכת לבית-ספר שמשתמש בטכנולוגיית הלמידה, האם כתבה:

”לבי נקרע כשבתי יצאה מהחדר ששימש לבחינת הכניסה שהיא עשתה כדי להצטרף ללימודים בקורסי הקיץ. דמעות זלגו מעיניה והיא ביקשה את העדשות הירוקות שהיא חשבה שהיא זקוקה להן כדי לקרוא. הציון שלה היה מאוד נמוך, אבל למרות ההסתייגויות מצד כל הנוגעים בדבר ניתנה לה הזדמנות להתחיל בתכנית הקיץ.

מאותו רגע, הגרף של חייה אשר צנח כלפי מטה בתלילות עשה תפנית חדה כלפי מעלה והוא ממשיך לטפס מאז. היא לומדת עכשיו בקורסי הקיץ כבר כמה חודשים, והשינויים שאנחנו מבחינים בה הם פשוט מופלאים.

היא קוראת כעת בעצמה, ואפילו מתקשה להניח את הספרים מידיה. היא חזרה למסלול והפכה לילדה מאושרת ובעלת ביטחון, ילדה נפלאה שלא ספק תתרום רבות לעולם – תרומה שהיא מעולם לא היתה יכולה להעניק ללא קיומה של שיטת הלמידה של מר האברד ובית-הספר הנהדר הזה שאתם יוצרים! תודה לכל אחד מכם עבור מאמצים ועבור המסירות והחזון שלכם.”

לד בן 7 התקשה בלימודיו מאוד. הוא למד ולמד מחדש את אותם החומרים במשך כשישה חודשים. למרבה המזל, אמו ידעה את טכנולוגיית הלמידה והבינה שהמורה שלו אינו מוצא את המחסומים האמיתיים ואת הבעיות האמיתיות שבהן בנה נתקל ואינו מטפל בהם.

”לוח הזמנים שלי מאוד צפוף בעבודתי ובחובותיי, אבל ביקשתי ממנו להביא הביתה את החומרים שהוא למד, ומצאתי מה היתה הבעיה האמיתית. זה היה לפני חודשיים. התוצאה היא שהוא הפך לתלמיד למופת בכיתתו כעת. הוא אינו מתפרפר יותר או עושה צרות לאחרים. הוא אוהב את לימודיו והוא משלים את המטלות שלו בזמן שיא. הוא בא אלי לפני שני לילות ואיית מילים שהוא למד ושהוא הבהיר את הגדרותיהן כיאות. אני יודעת שאני לא יכולתי אפילו לקרוא כשהייתי בגילו, שלא לדבר על איות מילים כמו אנטרקטיקה, פעוטון, מתכונות, פינגווין, דוב הקוטב, קרחון וכו'. הבנתי שייטכן שהצלתי את כל עתיד לימודי בזכות מה שעשיתי מוקדם יותר כדי לפתור את בעיותי בלימודים.”

מילון מונחים

מדרג: גישה הדרגתית למשהו, הנעשית צעד אחר צעד, רמה אחר רמה, וניתן להתגבר בקלות על כל צעד או רמה בפני עצמו – כדי שבסופו של דבר ניתן יהיה להשיג בקלות יחסית פעילויות מסובכות וקשות למדי. המונח *מדרג* חל גם על כל אחד מהצעדים המבוצעים בגישה כזו.

מילה שאינה מובנת כהלכה: מילה שאינה מובנת או שהיא מובנת שלא כהלכה.

משמעות: פשר הרעיונות או התיאוריה של דבר-מה, בניגוד למאסה שלו.

סיינטולוגיה: פילוסופיה דתית יישומית שפותחה על-ידי ל. רון האברד. זהו הלימוד והטיפול של הרוח ביחס לעצמה, לעולמות ולחיים אחרים. המילה *סיינטולוגיה* מקורה במילה הלטינית *scio* שפירושה "לדעת", ובמילה היוונית *logos* שפירושה "המילה או הצורה החיצונית שלפיה מחשבה פנימית מובעת ונעשית ידועה". כך, משמעותה של סיינטולוגיה היא לדעת על ידיעה.

ערכת הדגמה: ערכה המורכבת מכל מיני חפצים קטנים, כגון פקקי שעם, מכסים, מהדקי נייר, מכסי עטים, גומיות וכו'. תלמיד משתמש בחפצים קטנים אלה כדי לייצג את החלקים השונים של דבר-מה שעליו הוא לומד. ניתן להזיז את החפצים ממקום למקום כדי להראות את הטכניקות ואת הפעולות של מושג נתון, והם עוזרים לתלמיד להבין את הרעיון.

עשייה: הביצוע של פעולה או פעילות מסוימת.

dope-off: תחושה של עייפות, ישנוניות או ערפול, כאילו האדם מסומם או שיכור.

הבהרת מילים: אותו מאגר של נהלים בסיינטולוגיה, שבהם משתמשים כדי לאתר מילים שאדם לא הבין כהלכה בנושאים שהוא למד, ולהביא להגדרתן של המילים על-ידי מציאתן במילון.

הדגמת פלסטלינה: דגם עשוי פלסטלינה שתלמיד עושה כדי להדגים פעולה, הגדרה, חפץ או עיקרון.

הישג: ההשגה של כל שיפור רצוי. דוגמאות של הישגים יהיו הגברת יכולתו של אדם לתקשר, התנסותו בתחושה חזקה יותר של רווחה או הגעתו לוודאות רבה יותר בנוגע לתחום מסוים בחייו.

להבהיר מילים: להגדיר, בעזרת השימוש במילון, כל מילה שאינה מובנת במלואה בחומר שאדם לומד.

להתבדל: להפריד את עצמו ממישהו, מקבוצה וכו', להימנע ממעורבות עם הדבר.

לעמות: לעמוד אל מול, מבלי להירתע או להתחמק; היכולת לעמות היא למעשה היכולת להיות שם בנוחות ולקלוט בחושים.

מאסה: החפצים הפיזיקליים הממשיים, הדברים בחיים; בניגוד למשמעות. *ראה גם משמעות במילון מונחים זה.*

מבהיר מילים: אדם שעוזר לאדם אחר למצוא ולהבהיר כל מילה שאינה מובנת כהלכה.

על אודות ל. רון האברד

המודרני של בריאות הנפש. בהיותו ספר-העזר הפופולארי הראשון על המיינד האנושי שנכתב במיוחד עבור האיש ברחוב, 'דיאנטיקה' פתח עידן חדש של תקווה למין האנושי ושלב חדש בחייו של מחברו. עם זאת, רון לא חדל ממחקרו, ובעוד פריצות הדרך נערכות בזו אחר זו על פי סדר עד לשלהי שנת 1951, נולדה הפילוסופיה הרוחנית היישומית של סיינטולוגיה.

משום שסיינטולוגיה מסבירה את החיים בשלמותם, הרי שלא קיים היבט בקיומו של האדם אשר עבודותיו המאוחרות יותר של ל. רון האברד לא התייחסו אליו. בהתגוררו לסירוגין בארצות-הברית ובאנגליה, מחקרו המתמשך הביא לידי פתרונות עבור פגעים חברתיים, כגון תקני חינוך מתדרדרים ושימוש נפוץ בסמים.

בסך הכל, עבודותיו של ל. רון האברד על סיינטולוגיה ודיאנטיקה מסתכמות בארבעים מיליון מילים של הרצאות מוקלטות, ספרים וכתבים. יחדיו הן מרכיבות את המורשת של תקופת חיים אשר הסתיימה ב-24 בינואר, 1986. עם זאת, פטירתו של ל. רון האברד לא היוותה קץ בשום אופן; מאחר שעם תפוצה של למעלה ממאה ועשרה מיליון מספריו ומיליוני אנשים המיישמים את הטכנולוגיות שלו לשיפור מדי יום, ניתן בכנות לומר שהעולם עדיין לא זכה בחבר טוב ממנו. ■

ל. רון האברד, אשר נולד בטילדן, נברסקה, ב-13 במרץ 1911, החל בדרך של גילוי ומסירות לזולתו כבר בשלב מוקדם בחייו. עד גיל תשע-עשרה כבר עבר למעלה מרבע מיליון מיילים, בעודו בוחן את התרבויות של יאווה, יפן, הודו והפיליפינים.

לאחר שובו לארצות-הברית בשנת 1929, חידש רון את לימודיו הפורמליים, ולמד מתמטיקה, הנדסה, ואת תחום הלימוד החדש בזמנו – פיסיקה גרעינית, כל אלה העניקו לו כלים חיוניים להמשך מחקרו. כדי לממן מחקר זה, רון פתח בקריירה ספרותית בתחילת שנות ה-30, ועד מהרה הפך להיות אחד מהסופרים הנקראים ביותר של סיפורת פופולארית. אולם הוא מעולם לא שכח את שאיפתו העיקרית, והמשיך בנתיב מחקרו העיקרי דרך סיורים ומסעות מחקר מקיפים.

עם פרוץ מלחמת-העולם השנייה, הוא הצטרף לצי ארצות-הברית בתור לוטננט (דרגת זוטר), ושירת כמפקדן של ספינות קורבטה נגד צוללות. בהיותו עיוור חלקית ונכה מפציעות שקיבל בקרב, הוא אובחן בשנת 1945 כנכה לצמיתות. אולם, באמצעות היישום של התיאוריות שלו על המיינד, לא זו בלבד שהיה מסוגל לעזור לעמיתיו בשירות, אלא שהוא אף שיקם את בריאותו שלו.

לאחר חמש שנים נוספות של מחקר אינטנסיבי, הוצגו גילוייו של רון לפני העולם בספרו 'דיאנטיקה: המדע

NEW ERA Publications International ApS
Store Kongensgade 53, 1264 Copenhagen K, Denmark

ISBN 87-7968-366-5

L. Ron Hubbard Library 2001 ©

כל הזכויות שמורות.

כל העתקה, תרגום, שכפול, יבוא או הפצה ללא אישור, באופן מלא או חלקי, בכל אמצעי, לרבות העתקה, אחסון או שידור אלקטרוניים, מהווה הפרה של החוקים החלים.

סיינטולוגיה, דיאנטיקה, *Celebrity Centre*, ל. רון האברד, *Freewinds*, *Flag*,
החתימה של ל. רון האברד וסמל הסיינטולוגיה הינם סימנים מסחריים וסימני
שירות בבעלות Religious Technology Center ונמצאים בשימוש ברשותו.

NEW ERA הוא סימן מסחרי וסימן שירות.

הודפס בדנמרק

HEBREW EDITION

